

Beslut

Datum 2013-04-15
Dnr 3.5.1-3161-2012

Utpekande av område av riksintresse för kulturmiljövården – M 36 Norrvikens trädgårdar, V Karups sn, Båstads kommun, Skåne län

Beslut

Riksantikvarieämbetet beslutar med stöd av 2 § förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m., att peka ut Norrvikens trädgårdar med närmast omgivande landskap som riksintresse för kulturmiljövården. Riksintresset får beteckningen M 36 Norrvikens trädgårdar (V Karups sn). Länsstyrelsen ansvarar för att uppdatera aktuella digitala förteckningar i enlighet med detta beslut.

Ärendet

Riksantikvarieämbetet har i dialog och efter samråd med Länsstyrelsen i Skåne län arbetat fram förslaget till nytt område av riksintresse för kulturmiljövården – Norrvikens trädgårdar. Såväl riksintressebeskrivningen med motivering och uttryck som avgränsningen i stort har tagits fram i samråd mellan Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen i Skåne län. Enligt yttrande 2012-11-08 ställer sig länsstyrelsen positiv till ett utpekande av Norrvikens trädgårdar som riksintresse för kulturmiljövården.

I enlighet med förordningen (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. har Riksantikvarieämbetet remitterat förslaget att peka ut Norrvikens trädgårdar som riksintresse för kulturmiljövården till Boverket. Boverket har i yttrande 2013-03-18 meddelat att det inte har något att erinra mot förslaget.

Riksintressebeskrivning

Motivering

Rekreationslandskap med bebyggelse och anläggningar för trädgårdsodling, undervisning och förströelse som återspeglar utvecklingen av samhällets syn på människor, bildning, hälsa, naturmiljön och landskapsgestaltning – från sekelskiftet 1900 och fram till idag.

Uttryck

Trädgårdsanläggningen i sin helhet med byggnader, konstruktioner, parkmiljöer, fruktodlingar och stilträdgårdar. Anläggningens anpassning till omgivande terräng

Riksantikvarieämbetet
Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post riksant@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Plusgiro 599 94-4
Bankgiro 5052-3620

och vegetation, orientering med långsträckt mittaxel och kortare tvärxlar samt rumsliga indelning. Bebyggelsens och de olika trädgårdarnas formspråk, detaljer och material. Övergångar, rörelsestråk, siktlinjer och utblickar mellan landskapsrummen inom trädgårdsanläggningen samt ut mot havet och det omgivande landskapet. Apelyrdsskolans läge, bebyggelsekaraktär och öppna vy mot havet. Skåneledens sträckning genom området med anslutande gångstråk och utblickar. Norrvikens campinganläggning på tidigare åkermark, skyddad av omgivande terräng och trädvegetation, med öppen vy mot havet. Namn och benämningar på delområden, kommunikationsstråk, byggnader och anläggningar.

Riksintressets avgränsning

Riksintresset har begränsats till att gälla området med och omkring Norrvikens trädgårdar inklusive rörelsestråk, siktlinjer och utblickar (bilaga). Riksintressets geografiska utbredning innefattar därmed en del av det område som beskrivs i Kulturmiljöprogram för Skåne (det gällande regionala kunskapsunderlaget som antogs 13 december 2006). Kulturmiljöprogrammet omfattar ett större område som fortsätter mot sydost och även inbegriper stora delar av Båstads tätort. De centrala delarna av Båstad med medeltida gatunät och kyrka samt bebyggelse från 1700-, 1800- och 1900-talen är sedan tidigare utpekade som riksintresse för kulturmiljövården. Tätortsbebyggelsens övriga uttryck för bad- och semesterlivets framväxt samt gården Småryds uttryck för fruktodlingstraditionen återspeglar delvis samma kulturhistoriska utvecklingsförlopp som det föreslagna riksintresset och har bedömts som kulturhistoriskt värdefulla, dock inte tillräckligt för att anses utgöra riksintresse för kulturmiljövården. Denna bedömning grundar sig på att det finns motsvarigheter på andra håll i regionen vilka på ett tydligare sätt illustrerar denna utveckling. Detsamma gäller för de skjutbanor som ligger inom kulturmiljöprogrammets "kulturmiljöstråk", väster om Norrvikens trädgårdar strax söder om naturreservatet vid Elestorp. Riksintresseanspråkets avgränsning kommer att uttolkas och preciseras av Länsstyrelsen i Skåne.

Skäl för utpekandet – vad som gör området riksintressant för kulturmiljövården

Områdets kulturlandskap återspeglar genom sitt innehåll, särskilt tydligt och mångsidigt, hur sociala och estetiska ideal påverkats av och påverkat samhällsutvecklingen under mer än 100 år. Trädgårdsanläggningen med omgivningar bildar sammantaget ett rekreationslandskap som präglats av internationella och nationella influenser såväl som lokala förutsättningar och traditioner. Norrvikens trädgårdar har sedan lång tid varit ett attraktivt besöksmål och studieobjekt samt spelat en framträdande roll som förebild för andra trädgårdsanläggningar runt om i

landet. Området återspeglar Skånes kulturmiljöprofil (kusten och folkrorelserna) och utgör en kulturhistorisk landskapstyp som inte finns representerad bland de riksintressen för kulturmiljövård som tidigare utpekats i länet.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Lars Amréus efter föredragning av handläggaren Lena Odeberg. Även överantikvarien Knut Weibull, t f avdelningschefen Per-Magnus Nilsson och enhetschefen Michael Frisk har varit med om den slutliga handläggningen.

Lars Amréus

Lena Odeberg

Kopia till: Boverket
Länsstyrelsen i Skåne län
Båstads kommun

